

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum
Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ
Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita**

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus De Virtutibus Moralibus, De Justitia Et Jure Et De
Contractibus

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, MDCCXXXIII.

VD18 90392159

Q. 7. An privatum sciens pretium mercis brevi auctum, vel imminutum iri,
potest justè eam pretio currente vendere, vel emere, non monito altero
contrahente?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40993

emptor impedit alios, ne pretium liberè au-
geant, vel per vim aut fraudem avertat alios
ab emendo. Nam quisque jus habet ne frau-
de, aut vi impediatur ejus commodum.

Q. 6. *An licet pluris vendere rem, eo quod sit
emptori valde grata, vel utilis, aut neces-
saria?*

Resp. Neg. *Est communis.* Quia hæc utilitas,
affection, necessitas non est aliquid vendentis;
sed est ex conditione ementis: at injustum
est vendere rem carius propter aliquid, quod
suum non est S. Thom. 2. 2. q. 77. a. 1. Hinc
injustè mihi carius vendis domum tuam meæ
contiguam, quia mihi perutilis est.

Q. 7. *An privatim sciens pretium mercis brevi-
autum, vel imminutum iri, potest justè eam
pretio currente vendere, vel emere,
non monito altero contra-
bente?*

Resp. Aff. Modò absit fraus omnis. Ita S.
Thom. q. 77. a. 3. ad 4. & alii communiter.
Quia pretium currens, sive sit lege, sive com-
muni aestimatione constitutum, est justum, &
nondum immutatum; nam scientia privata
vendentis, vel ementis non mutat decretum
Magistratus, nec communem aestimationem,
unde petitur justum rei cujusque pretium.

Sic

Sic Joseph. Gen. 41. sciens privatim fore magnam frumenti caritatem, frumentum Aegypti pretio currente emit, quod postea carius vendidit; eadem autem est in eo casu, quantum ad justitiam, venditoris, ac emptoris conditio. Idem dicit de pecunia, cuius valor praesens justus est, donec per edictum principis mutetur. Sed observa 1. Potest interdum in hoc peccari contra charitatem, ut si pauperi magnam copiam rerum brevi minuendarum vendas. Ita *Rebellus, Reginus, Galii:* Quia charitas vetat, ne proximum in gravem necessitatem conjicias, ut lucreris; sicut jubet ei subvenire etiam cum aliqua bonorum tuorum jactura. Quare si peccas contra charitatem non subveniendo proximo in gravi necessitate constituto, cum potes sine tuo gravi incommodo, a fortiori peccabis, si eum in talem necessitatem conjicias, ut lucreris.

2. Esset contra justitiam vendere pretio currente res, quarum pretium minuendum est ob ipsius rei vitium: nam eo ipso res illa jam censetur esse tunc vitiosa, ac proinde jam tunc minus valet. Ita *communiter.* Hinc qui occulte scit suum debitorem non esse solvendo, non potest hoc debitum pretio ordinario vendere: quia hoc debitum jam vitiosum est in se, cum debiti seu obligationis valor multum pendeat a solutionis certitudine. Ita *Lessius.*

3. Si interrogatus, an pretium minuendum sit, neges, & ideo alter inducatur ad emendum

DE CONTRACTIBUS. 51

dum, ex communi, peccas contra Justitiam, & teneris restituere: quia mendacio, ideoque viâ injustâ inducis proximum ad contrahendum cum suo damno; & injustum est proximi bonum fraude, mendacio, vel dolo impedire, aut minuere.

4. Magistratus peccant contra Justitiam, & tenentur ad restitutionem, si pretia rerum mutant ob privatam suam utilitatem; vel si editi justi promulgationem differant eō solum fine, ut prius merces vendant, aut emant, vel pecunias distrahant; aut si alicui Legem brevi promulgandam significant, quā notitiā illę utatur cum aliorum detimento. *Ita Rebellus, De Lugo, & alii multi.* Quia ex suo officio tenentur impedire damna aliorum, & curare ne ex suis Decretis damnum aliquibus præ aliis eveniat. Enimvero eorum officium in communem utilitatem institutum est: ergo non possunt eo uti in damnum aliquorum, ob utilitatem propriam, vel privatam alterius.

Q. 8. An excusat ur vendens ultra pretium justum, eō quod emptor tale pretium offerat?

Resp. Neg. *Est communis.* Quia emptor non vult liberaliter donare excessum pretii justi, sed emere, & solvere duntaxat justum pretium. Unde excessum non offert, nisi ex errore tollente voluntarium, vel ex necessitate, aut affectu erga rem illam; quæ non augent pretium